

POZVÁNÍ KE SPOLEČNÝM MODLITBÁM

Program Týdne modliteb za jednotu křesťanů

18. – 25. ledna 2018

Vydala:

Česká biskupská konference

Ekumenická rada církví

Praha 2017
(pro vnitřní potřebu)

MODLITBY ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ V ROCE 2018

„Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“

(Ex 15,6)

Papežská rada pro jednotu křesťanů
Komise pro víru a řád Světové rady církví

PŘEDMLUVA

Milé sestry, milí bratři v Kristu,

Týden modliteb za jednotu křesťanů nabízí několik příležitostí.

Jednak – společně se modlit. Co může být silnějším výrazem víry a naděje, než společná modlitba těch, jejichž víra je společná, přestože se někdy ubírá různými cestami?

Smíme také vydávat svědectví pro lidi mimo církev, že toho jsme schopni a že tak činíme rádi. Že nejsme do sebe zahledění, naopak, že v úctě a respektu přijímáme jedni druhé.

A ještě – letošní texty připravili křesťané z Karibiku. To nás směřuje ven, za hranice našich církví, za hranice našich států i za hranice Evropy.

Nejsme se svými problémy jediní na této planetě. Naše modlitby míří k nám, do naší situace roku 2018, a míří také k těm, kdo na tomto krásném světě žijí s námi, blízko i daleko.

Mgr. Daniel Ženatý
předseda ERC v ČR

Mons. František Radkovský
delegát ČBK pro ekumenismus

OBSAH

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů.....	5
Biblický text	6
Uvedení do tématu	7
Příprava textů pro letošní týden modliteb	10
Ekumenická bohoslužba.....	11
Biblické úvahy a modlitby na osm dní.....	18
Ekumenická situace v Karibiku.....	26
Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968 – 2018.....	29
Několik klíčových dat z historie Týdne modliteb za jednotu křesťanů.....	34

Poznámka k českému vydání

Všechny biblické texty, názvy a zkratky knih i biblická vlastní jména v celé brožuře jsou převzaty z Českého ekumenického překladu (*Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona*, Česká biblická společnost 2006).

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů

Celoroční snaha o jednotu

Tradičním termínem Týdne modliteb za jednotu křesťanů jsou na severní polokouli dny 18. – 25. ledna. Tato data navrhl v roce 1908 Paul Wattson, aby spojil svátky sv. Petra a sv. Pavla, a tato doba tak má symbolický význam. Na jižní polokouli, kde leden patří do období prázdnin, církve často využívají k oslavě týdne modliteb jiné dny, např. kolem Letnic (jak zněl návrh Hnutí pro víru a řád v roce 1926), jež mají pro jednotu církve také symbolický význam.

Jsme si vědomi nutnosti takové flexibility a byli bychom rádi, kdybyste předkládaný materiál chápali jako pozvání a nacházeli si celoročně čas k vyjádření toho stupně jednoty, kterého církve již dosáhly. Je to pozvání ke společné modlitbě za plnou jednotu podle vůle Ježíše Krista.

Přizpůsobení textu

Tento materiál je nabízen s předpokladem, že bude dle možností přizpůsoben potřebám místního společenství. V takovém případě je nutné vzít v úvahu místní liturgické a bohoslužebné zvyky i celý společenský a kulturní kontext. K úpravám by se v ideálním případě mělo přistupovat ekumenicky.

Na některých místech již existují ekumenické struktury, které mohou materiál zpracovat. Doufáme, že tam, kde dosud nejsou, poslouží právě potřeba přizpůsobení textu jako podnět pro jejich vznik.

Užívání materiálu k týdnu modliteb

- Církvím a křesťanským společenstvím, které slaví týden modliteb při společném setkání, nabízíme řád ekumenické bohoslužby.
- Církve a křesťanská společenství mohou též předkládaný materiál začlenit do vlastních bohoslužebných textů a použít modlitby z ekumenické bohoslužby, modlitby osmi dní i další texty při svých setkáních.
- Společenství slavící týden modliteb každodenní bohoslužbou mohou využít materiál pro jednotlivé dny.
- Ti, kdo chtějí téma týdne modliteb využít ke společnému studiu Bible, se mohou inspirovat biblickými texty a úvahami na jednotlivé dny. Rozhovor o textu lze shrnout v modlitbě pro příslušný den.
- Ti, kdo se modlí soukromě, mohou z materiálu čerpat pro své modlitební úmysly. Posílí se tak jejich vědomí, že při modlitbě za viditelnější jednotu Kristovy církve setrvávají ve společenství s dalšími lidmi po celém světě.

Biblický text

(Ex 15,1-21)

¹Tehdy zpíval Mojžíš a synové Izraele Hospodinu tuto píseň. Vyznávali:

„Hospodinu chci zpívat, neboť se slavně vyvýšil,
smetl do moře koně i s jezdcem.

²Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou.

On je můj Bůh, a já ho velebím,
Bůh mého otce, a já ho vyvyšuji.

³Hospodin je bojovný rek; Hospodin je jeho jméno.

⁴Vozy faraónovy i jeho vojsko svrhl v moře,
v moři Rákosovém utonul výkvět jeho vozatajstva.

⁵Tůně propastné je zavalily, klesli do hlubin jak kámen.

⁶Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle,
tvá pravice, Hospodine, zdrtí nepřitele.

⁷Nesmírně vyvýšen rozmetáš útočníky,
vysíláš své rozhorlení, jako *oheň* strniště je pozře.

⁸Dechem tvého chřípí počaly se kupit vody,
příboje zůstaly stát jako hráze,
sesedly se tůně propastné v klín moře.

⁹Nepřítel *si* řekl: ‚Pustím se *za nimi*, doženu *je*,
rozdělím kořist, ukojím jimi svou duši,
meč vytasím, podrobí si je má ruka.‘

¹⁰Zadul jsi svým dechem *a* moře je zavalilo,
potopili se jak olovo v nesmírných vodách.

¹¹Kdo je mezi bohy jako ty, Hospodine?
Kdo je jako ty, *tak* velkolepý ve svatosti,
hrozný v chvályhodných *skutcích*, konající divy?

¹²Vztáhl jsi pravici *a* země je pohltila.

¹³Svým milosrdenstvím jsi vedl tento lid, který jsi vykoupil,
provázel jsi jej svou mocí ke své svaté nivě.

¹⁴Uslyšely *o tom* národy *a* zmocnil se jich neklid,
bolest sevřela obyvatele Pelišteje.

¹⁵Tehdy se zhrozili edómští pohlaváři,
moábské vůdce zachvátilo chvění,
všichni obyvatelé Kenaanu propadli zmatku.

¹⁶Padla na ně hrůza a strach;
pro velikost tvé paže zmlknou jako kámen,
dokud, Hospodine, neprojde tvůj lid,
dokud neprojde ten lid, který sis získal.

¹⁷Přivedeš *a* zasedíš je na hoře svého dědictví,
kde jsi, Hospodine, připravil své sídlo k přebývání,
kde tvé ruce, Panovníku, svatyni *si* přichystaly.

¹⁸Hospodin kraluje navěky *a* navždy.“

¹⁹Když totiž faraónovi koně s jeho vozy *a* jízdu vešli do moře, Hospodin na ně obrátil mořské
vody. Ale Izraelci šli po suchu prostředkem moře.

²⁰Tu vzala prorokyně Mirjam, sestra Áronova, do ruky bubínek *a* všechny ženy vyšly za ní
s bubínky v tanečním reji. ²¹A Mirjam střídavě s *muži* prozpěvovala:

„Zpívejte Hospodinu, neboť se slavně vyvýšil,
smetl do moře koně i s jezdcem.“

Uvedení do tématu

„Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15,6)

Karibská oblast

Oblast dnešního Karibiku, pojmenovaná podle místní domorodé etnické skupiny Kalinago, dříve zvané Karibové, je nesmírně různorodá. Jeho značná zeměpisná rozloha zahrnuje jak ostrovy, tak pevninské oblasti s bohatou a rozmanitou mozaikou etnických, jazykových i náboženských skupin a tradic. Stejně rozmanitá je tamní politická realita s nejrůznějšími podobami vládního a ústavního uspořádání od koloniálních závislých území (patřících Velké Británii, Nizozemsku, Francii a Spojeným státům) po národní státy s republikánským zřízením.

Podobu dnešního Karibiku hluboce poznamenalo nelidské vykořisťování spojené s kolonialismem. Při bezohledné honbě za obchodními zisky zde kolonizátoři zavedli kruté systémy, opírající se o obchod s lidskými bytostmi a jejich vynucenou práci. Tyto praktiky nejprve zotročily a zdecimovaly, a v některých případech úplně vyhladily, domorodé obyvatelstvo. Poté následovalo zotročení Afričanů a nucené práce lidí z Indie a Číny.

V každé z těchto etap se přitom kolonizátoři snažili zbavit porobený lid jeho nezcizitelných práv: identity, lidské důstojnosti, svobody i sebeurčení. Zotročení Afričanů nebylo jen otázkou přesunu dělníků z jednoho místa na jiné. Jako urážka Bohem dané lidské důstojnosti se s lidmi nakládalo jako se zbožím a jeden člověk se tu stával majetkem druhého. S předpokladem, že otrok je druh vlastnictví, pak šly ruku v ruce další praktiky, které Afričany dál odlidšťovaly: upíralo se jim právo na vlastní kulturní a náboženské praktiky i na manželství a rodinný život.

Je smutnou skutečností, že po pět století kolonialismu a otroctví byly křesťanské misijní aktivity v regionu – až na několik výjimek a významných osobností – s tímto odlidšťujícím systémem těsně spojeny a nejrůznějšími způsoby ho ještě zdůvodňovaly a posilovaly. Zatímco ale ti, kdo Bibli do této oblasti přinesli, texty Písma využívali k tomu, aby ospravedlnili zotročení porobeného lidu, v rukou otroků se Bible stala inspirací a ujištěním, že Bůh je na jejich straně a že je vyvede na svobodu.

Téma Týdne modliteb za jednotu křesťanů v roce 2018

Karibští křesťané náležející k nejrůznějším tradicím dnes spatřují působení Boží pravice ve zrušení otroctví. Tuto událost vnímají jako sjednocující okamžik a Boží spásný čin, který dává svobodu. Jako nejvhodnější téma Týdne modliteb za jednotu křesťanů pro rok 2018 si proto vybrali píseň Mojžíše a Mirjam po vyjití z egyptského otroctví (Ex 15,1-21). Je to píseň vítězství nad útlakem. Stejně téma zpracovává i píseň „Boží pravice“, která vznikla během semináře Karibské konference církví v srpnu roku 1981, stala se jakousi hymnou ekumenického hnutí v tomto regionu a byla přeložena do řady jazyků. (Českou verzi pro potřeby této brožury připravil světicí biskup Josef Hrdlička, emeritní katolický biskup olomoucký – pozn. překl.)

Podobně jako Izraelité mohou i obyvatelé Karibiku zpívat svou píseň vítězství a svobody, a tato píseň je sjednocuje. Hrozí však, že problémy dnešní doby znovu zotročí lidské bytosti, stvořené k Božímu obrazu a podle Boží podoby, a znovu ohrozí jejich důstojnost. Lidská důstojnost je sice nezcizitelná, často ji ale zatemňuje jak osobní hřích, tak zlo obsažené v hříšných společenských strukturách. Společenským vztahům v našem padlém světě mnohdy

schází spravedlnost a soucit, které by ctily lidskou důstojnost. Deformuje ji chudoba, násilí, nespravedlnost, drogová závislost a pornografie i bolest, smutek a úzkost, které to vše přináší.

Řada současných problémů je pouhým odkazem koloniální minulosti a obchodování s otroky. Zraněná kolektivní psyché se dnes projevuje ve společenských problémech, spojených s nízkou sebeúctou a násilím páchaným zločineckými gangy, s domácím násilím a s rozpadem rodinných vztahů. Přestože jde o odkaz minulosti, všechny tyto problémy ještě dále jítí současná realita, kterou mnozí označují za neokolonialismus. Za stávajících okolností se zdá téměř nemožné, aby se velká část zemí tohoto regionu dokázala vymanit z chudoby a dluhů. Na mnoha místech vedle toho v právním rámci zůstávají některé diskriminační prvky.

Boží pravice, která vyvedla lid z otroctví, dávala Izraelitům trvalou naději a odvahu, a totéž činí i v případě karibských křesťanů. Nejsou už obětmi panujících okolností, ale jako svědectví o této společné naději spolupracují při službě všem lidem ve svém regionu, zejména těm, kdo jsou nejzranitelnější a nejvíce opomíjeni. Slovy písně: „Bůh svou pravici zúrodňuje náš svět, sází, sklízí lásku s nadějí.“

Biblicko-pastorační reflexe nad biblickým textem (Ex 15,1-21)

Kniha Exodus nás postupně provádí třemi etapami: životem Izraelitů v Egyptě (1,1 – 15,21), jejich putováním po poušti (15,22 – 18,27) a zážitky na Sinaji (19 – 40). Vybraná pasáž, „Píseň o Hospodinově vítězství“, kterou přednesli Mojžíš a Mirjam, podrobně popisuje všechno to, co vedlo k vykoupení Božího lidu z otroctví. Uzavírá tak první ze tří výše zmíněných etap.

„On je můj Bůh, a já ho velebím“ (15,2)

Verše 1 – 3 z patnácté kapitoly kladou důraz na Boží oslavu: „Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho velebím, Bůh mého otce, a já ho vyvyšuji“ (15,2). Mojžíš a Mirjam a pod jejich vedením celý Izrael v této písni chválí Boha, který je osvobodil. Uvědomují si přitom, že Boží plán a záměr osvobodit lid nemohl být zmařen nebo zastaven. Žádná síla, dokonce ani faraónovy vozy, jeho armáda a dobře vycvičené vojsko, nemohla zastavit uskutečnění Boží vůle osvobodit izraelský lid (15,4-5). Z tohoto jásavého volání chvály i my, křesťané různých tradic, poznáváme, že Bůh je Spasitelem nás všech, a zároveň se radujeme, že dodržel svůj slib a stále dává svou spásu skrze Ducha Svatého. Ve spáse, kterou nám nabízí, pak objevujeme, že on je náš Bůh a my jsme jeho lid.

„Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (15,6)

Vysvobození a záchrana Božího lidu se uskutečnily zásahem Boží moci. Boží pravici můžeme chápat jako nepochybné Boží vítězství nad protivníky i jako trvalou ochranu, kterou poskytuje svému lidu. Navzdory faraónovu odhodlání Bůh vyslyšel nárek svého lidu a nenechal ho zahynout, protože je Bohem života. Tím, že ovládá vítr i moře, Bůh ukazuje svou vůli zachovat život a zničit násilí (srov. Ex 15,10). Cílem tohoto spásného zásahu bylo ustanovit Izrael jako lid chvály, vyznávající neochvějnou Boží lásku.

Osvobození přináší lidu naději a příslib. Naději, protože se rodí nový den, kdy se lidé budou svobodně klanět svému Bohu a žít v plnosti. A také příslib, protože jejich Bůh je bude doprovázet po celou cestu a žádná síla nemůže zmařit záměr, který s nimi Bůh má.

Zasahuje Bůh násilím proti násilí?

Někteří církevní Otcové vykládali toto vyprávění jako metaforu duchovního života. Například Augustin ztotožňuje nepřítele uvrženého do moře ne s Egyptány, ale s hříchem.

„Všechny naše minulé hříchy, které na nás jakoby zezadu dorážejí, tedy utopil a zničil ve křtu. Tyto temnoty v nás si pak osedlali nečistí duchové jako své koně a jako jezdci je řídili tam, kam se jim zlíbilo. Proto je také apoštol nazývá ‚vládcové tohoto věku tmy‘. Všeho toho jsme se zbavili ve křtu, jako bychom prošli Rudým mořem; rudým proto, že ho posvětila krev ukřižovaného Pána...“ (*Sermo 223E*).

Augustin v tomto příběhu nenachází zoufalství nad pronásledováním ze strany nepřátel, ale povzbuzení křesťanů k naději a vytrvalosti. Křest je pro něj základní a ustavující událostí, o kterou se opírá pravá identita každého člověka jako člena Kristova těla. Vidí proto paralelu mezi Izraelem, který přechází Rudým mořem k vysvobození, a křesťanským lidem, který k vysvobození přechází křtem. Oba přechody směřující k záchraně pak dávají vzniknout shromáždění věřících, kteří se klanějí Bohu. V té chvíli může Izrael svobodně oslavit spásonosnou Boží pravici ve vítězné písni, kterou vedou Mojžíš a Mirjam. Vykoupení činí ze zotročených Izraelitů členy jednoho Božího lidu, lidu spojeného jednou a společnou písni.

Jednota

Úryvek z patnácté kapitoly Knihy Exodus nám dává nahlédnout, že cesta k jednotě často musí vést společně zakoušeným utrpením. Osvobození Izraelitů z otroctví je klíčovou událostí, která z Izraele tvoří jeden lid. Pro křesťany tento proces vrcholí vtělením a velikonočním tajemstvím. Ačkoli iniciativa k osvobození a záchraně přichází od Boha, on k uskutečnění svého záměru a plánu na vykoupení využívá také lidské činitele. Křesťané dostávají ve křtu podíl na Boží službě smíření, naše vlastní rozdělení je ale překážkou v tomto svědectví a poslání uprostřed světa, který potřebuje Boží uzdravení.

Příprava textů pro letošní týden modliteb

Příprava pracovní verze textů pro modlitby za jednotu křesťanů v roce 2018 byla svěřena církvim v Karibiku. Pod vedením Jeho Milosti Kennetha Richardse, katolického arcibiskupa Kingstonu a delegáta pro ekumenismus v rámci Antilské biskupské konference (ABK), a také pana Gerarda Granada, generálního sekretáře Karibské konference církví (KKC), byli sezváni další muži a ženy, aby vytvořili ekumenický tým pro přípravu materiálu. Vděčnost patří zejména představitelům KKC, ABK a všem, kdo se do příprav zapojili:

- Mons. Kenneth D. Richards, koordinátor přípravného týmu za ABK, předseda Komise ABK pro ekumenismus, arcibiskup v Kingstonu (katolík, Jamajka),
- Gerard A. J. Granada, M.Th. (Edinburgh), generální sekretář KKC, svolavatel přípravného týmu (katolík, Trinidad a Tobago),
- prof. Luis N. Rivera-Pagan, emeritní profesor ekumenismu v Teologickém semináři v Princetonu, USA (baptista, Portoriko),
- Rev. Kirkley Sands, Ph.D., kaplan Teologické akademie v Codringtonu, církevní provincie Západní Indie (anglikán, Bahamy),
- Rev. Patmore Henry, sekretář konference Metodistické církve v Karibiku a Americe (Antigua),
- Oluwakemi Linda Banksová, Ph.D., členka předsednictva KKC a klinická psycholožka (anglikánka, Anguilla),
- Nicole Poyerová, vedoucí ekumenické skupiny Taizé v Trinidadu a Tobagu, studentka magisterského oboru teologie (katolička),
- Rev. Glenna Spencerová, biskupka Metodistické církve v Karibiku a Americe, bývalá členka Ústředního výboru Světové rady církví (Guyana),
- Rev. Kingsley Lewis, Ph.D., biskup Moravské církve (provincie Západní Indie – východ), a emeritní předseda KKC (Antigua),
- Rev. Elvis Elahie, M.Th. (Edinburgh), emeritní moderátor Presbyteriánské církve Trinidadu a Tobago a emeritní ředitel Teologické akademie sv. Ondřeje,
- Rev. Marjorie Lewisová, Ph.D., emeritní rektorka Sjedenocené teologické akademie v Západní Indii (Sjedenocená církev Jamajky a Kajmanských ostrovů, Jamajka),
- Rev. George Mulrain, Ph.D., emeritní předseda konference Metodistické církve v Karibiku a Americe (Trinidad a Tobago).

Tento místní tým připravil texty, modlitby a zamyšlení ke zvolenému tématu a předložil je mezinárodnímu týmu, který společně sezvála Papežská rada pro jednotu křesťanů a Světová rada církví. Při setkání, které se uskutečnilo ve dnech 3. až 7. září 2016 v Emauzském domě v Nassau na Bahamách, byl pracovní návrh textů upraven a materiály dokončeny. Členové mezinárodního týmu měli vedle toho příležitost navštívit Pompeyho muzeum otroctví a emancipace a uctít tak boj bahamského lidu a všech obyvatel Karibiku za svobodu.

Děkujeme arcibiskupu Patricku Pinderovi a nassauské arcidiecézi za velkorysost, s jakou nás hostili v Emauzském domě, i tamnímu personálu, který pečoval o naše pohodlí. Svou vděčnost chceme projevit také představitelům místních církví, kteří nás podporovali: Rev. Dr. Ranfordu Pattersonovi, předsedovi Rady bahamských křesťanů, a Rev. Laishi Boydovi, biskupu anglikánské diecéze Baham a ostrovů Turks a Caicos, kteří se přidali k mezinárodnímu týmu a podělili se o své znalosti a zkušenosti týkající se místních církví.

Ekumenická bohoslužba

„Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15,6)

Uvedení

Důležitými prvky následující bohoslužby jsou Bible a tři řetězy. Členové přípravného týmu z Karibiku navrhuje, aby se tyto symbolické předměty umístily na čestné místo v liturgickém shromáždění.

Pro zkušenost karibských církví je obzvláště důležitá Bible. Domorodí lidé i přivezení otroci zažívali v dějinách krutosti ze strany kolonizátorů, kteří mezi ně zároveň přinesli křesťanství. V rukou utlačovaných lidí se ale Bible stala hlavním zdrojem útěchy a osvobození. Tento dynamický zvrát činí zvláště důležitý symbol z Písma samotného. Proto je také i pro tuto bohoslužbu důležité, aby na viditelné místo uprostřed shromáždění byla položena patřičně reprezentativní Bible a aby se právě z ní, a ne z jiných knih nebo brožurek, četly texty Písma.

Řetězy jsou velice působivým symbolem zotročení, odlidštění a rasismu. Zároveň jsou symbolem moci hříchu, který nás odděluje od Boha i od sebe navzájem. Karibský přípravný tým vybízí k tomu, aby se při bohoslužbě, během „Modlitby smíření“, použily skutečné železné řetězy. Pokud je není možné opatřit, lze místo nich použít jiné, dostatečně silné a na pohled působivé. V průběhu bohoslužby pak železné řetězy otroctví nahradí lidský řetěz jako vyjádření pouta lásky a jednoty vystupující proti modernímu otroctví a všem podobám osobního i institucionalizovaného odlidštění. Podstatnou součástí bohoslužby je proto i výzva ke všem členům liturgického shromáždění, aby se připojili k tomuto gestu.

Ke zpěvu po hlásání Božího slova navrhuje karibská přípravná skupina píseň „Boží pravice“ (orig. *The Right Hand of God*). Její slova zpracovávají text písně, kterou Mirjam a Mojžíš v Knize Exodus velebili Boží osvobozující zásah, a sama píseň je spojena s ekumenickým hnutím v Karibiku, kde se církve společně snaží bojovat se společenskými problémy sužujícími místní obyvatelstvo.

ŘÁD BOHOSLUŽBY

P: předsedající, L: lektor, V: všichni

Úvodní obřady

Vstupní zpěv

Za zpěvu písně přicházejí v průvodu ti, kdo budou slavení předsedat. Může je vést příslušující, který nese Bibli. Tu položí na čestné místo uprostřed liturgického shromáždění a tato Bible se pak používá i pro čtení textů Pisma při bohoslužbě.

Přivítání

P: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha Svatého se všemi vámi.

V: I s tebou.

P: Drazí přátelé v Kristu, sešli jsme se při této bohoslužbě, abychom prosili o jednotu. Děkujeme Bohu za naše křesťanské dědictví i za Boží spásný a osvobozující čin v lidských dějinách.

Texty pro letošní Týden modliteb za jednotu křesťanů připravili příslušníci různých církví působících v Karibiku. Dějiny křesťanství v tomto regionu obsahují jistý paradox. Na jednu stranu kolonizátoři využívali Bibli k ospravedlnění toho, že si podrobili původní obyvatelé těchto zemí i další lidi, které přiváželi z Afriky, Indie a Číny. Lidé byli vyhlazováni, spoutáni řetězy, zotročeni a vystaveni nespravedlivým pracovním podmínkám. Pro mnoho těch, kdo trpěli pod útlakem kolonizátorů, se ale na druhou stranu stala právě Bible zdrojem útěchy a osvobození.

A útěchu i osvobození přináší Písmo svaté také dnes, když karibské křesťany vybízí, aby se vyslovovali k tomu, co stále ničí lidskou důstojnost a kvalitu života. Když z našich rukou spadnou železné řetězy otroctví, objeví se v rodině lidstva nové pouto lásky a pospolitosti, projev jednoty, za kterou se modlí naše křesťanská společenství.

Vzývání Ducha Svatého

Odpovědi na jednotlivé invokace se mohou zpívat.

P: Společně s karibskými křesťany nyní vzývejme Ducha Svatého a prosme ho, aby nám, když se modlíme za jednotu církve, roznítil srdce.

Sjednot' své služebníky poutem jednoty.

V: Přijď, Duchu Svatý!

P: Nauč nás modlit se.

V: Přijď, Duchu Svatý!

P: Vysvobod' nás z otroctví hříchu.

V: Přijď, Duchu Svatý!

P: Pomáhej nám v naší slabosti.

V: Přijď, Duchu Svatý!

P: Učiň z nás znovu své děti.

V: Přijď, Duchu Svatý!

Chvalozpěv

Modlitba smíření

P: Nepřijali jsme ducha otroctví, abychom opět propadli strachu. S důvěrou ve spásonosnou moc Boží pravice proto vzývejme Boží milosrdenství.

Před liturgické shromáždění předstoupí tři lidé, každý drží v rukou řetěz. Po pronesení každé prosby i odpovědi „Kyrie eleison“, kterou je možné zpívat, nechá vždy jeden z nich svůj řetěz spadnout na zem.

L1: Od všeho, co ničí lidskou důstojnost a podporuje nové formy otroctví, vysvobod' nás, Bože. Kyrie eleison.

V: Kyrie eleison.

L2: Od rozhodnutí a skutků, které naše bratry a sestry vystavují chudobě, vytlačování na okraj nebo diskriminaci, vysvobod' nás, Bože. Kyrie eleison.

V: Kyrie eleison.

L3: Od strachu a podezíravosti, které nás od sebe navzájem oddělují a spoutávají naši naděje a uzdravení, vysvobod' nás, Bože. Kyrie eleison.

V: Kyrie eleison.

P: Hospodin je naše síla i píseň, stal se naší spásou. Kéž nás Bůh, který nás spasil, dovede do svého svatého příbytku.

V: Amen.

Hlásání Božího slova

P: Vysvobod' nás, Bože, z útlaku lidí,

V: chceme se držet tvých ustanovení.

P: Svou jasnou tvář ukaž svým služebníkům,

V: a uč nás tomu, co nařizuješ (srov. Ž 119,134-135).

První čtení (Ex 15,1-21)

P: Naslouchejte, a budete osvobozeni.

V: Bohu díky.

Žalm je vhodné zpívat.

Responsoriální žalm (118,5-7.13-17.19-21.23-24)

Odp.: Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné!

V soužení jsem volal Hospodina,
Hospodin mi odpověděl, daroval mi volnost.
Hospodin je při mně, nebojím se.
Co by mi mohl udělat člověk?
Hospodin je při mně, mezi mými pomocníky,
spatřím pád těch, kdo mě nenávidí.

Udeřil jsi na mě tvrdě, abych padl.
Hospodin je moje pomoc,
Hospodin je síla má i moje píseň;
stal se mou spásou.
Ze stanů spravedlivých zní plesání nad spásou.

Hospodinova pravice koná mocné činy!
Hospodinova pravice se vyvýšila,
Hospodinova pravice koná mocné činy!
Nezemřu, budu žít,
budu vypravovat o Hospodinových činech.

Brány spravedlnosti mi otevřete,
vejdu jimi vzdávat chválu Hospodinu.
Toto je Hospodinova brána,
skrze ni vcházejí spravedliví.

Tobě vzdávám chválu, žes mi odpověděl;
stal ses mou spásou.
Stalo se tak skrze Hospodina,
tento div se udál před našimi zraky.
Toto je den, který učinil Hospodin,
jásejme a radujme se z něho.

Druhé čtení (Ř 8,12-27)

P: Naslouchajte, a budete osvobozeni.

V: Bohu díky.

Před evangeliem i po něm lze zapívat nějaký vhodný alelujový verš.

Evangelium (Mk 5,21-43)

P: Naslouchajte, a budete osvobozeni.

V: Bohu díky.

Kázání

Zpěv

Boží pravice

Hudba: Patrick Prescod/ Noel Dexter
Český text: Josef Hrdlička

1. Bůh svou pra - vi - cí po - sí - lá svě - tu zvěst.

po - sel - ství o mo - ci, lás - ce své, zná

strach, zná smu - tek náš, zná já - sot náš i

pláč, vše - ho do - tý - ká se něž - nou pra - vi - cí.

2. Bůh svou pravici směr ukazuje nám,
on je cesta, pravda, život náš,
ani v mlhách a tmě s ním nezabloudíme,
vede, chrání nás svou mocnou pravici.

3. Bůh svou pravici dnes zemí otrásá,
chce vytrást z ní chtivost, nenávisť,
násilí, pýchy hřích, bezpráví na slabých,
to vše přemáhá svou věrnou pravici.

4. Bůh svou pravici svět zvedá k sobě výš,
nenechá, co padlo, zahynout,
on volá každého vlastním jménem jeho,
vysvobodí ho svou mocnou pravici.

5. Bůh svou pravici hojí svět z nemoci,
duši, tělo, mysl uzdraví,
v doteku zázračném, moc lásky skrytá v něm
život vrací nám svou božskou pravici.

6. Bůh svou pravici zúrodňuje náš svět,
sází, sklízí lásku s nadějí,
zná v světě každou zem, každé své dítě v něm,
všechny sjednotit chce vlídnou pravici.

Apoštolské vyznání víry

Přímluvy

P: S díkem za své vysvobození z otroctví hříchu předložme nyní své potřeby Pánu a prosme ho, aby rozbil řetězy, které nás zotročují, a spojil nás poutem lásky a společenství.

Každou přímluvu přednáší jiný lektor. Když skončí poslední z nich, chytanou se všichni lektori za ruce a spojí je i s ostatními členy liturgického shromáždění, aby vytvořili lidský řetěz.

L1: Bože Exodu, tys převedl svůj lid vodami Rudého moře a zachránil jsi ho. Bud' s námi a vysvobod' nás z každého otroctví i ze všeho, co zatemňuje lidskou důstojnost.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

L2: Bože hojnosti, ve své dobrotě nám dáváš všechno, co potřebujeme. Bud' s námi, pomáhej nám, abychom se povznesli nad sobectví a chamtivost, a dávej nám odvalu, abychom se ve světě stali hybateli spravedlnosti.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

L3: Bože lásky, tys nás stvořil ke svému obrazu a vykoupil jsi nás v Kristu. Bud' s námi a dávej nám sílu, abychom milovali své bližní a přijímali cizince.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

L4: Bože pokoje, ty zůstáváš věrný své smlouvě s námi i tehdy, když se od tebe vzdalujeme, a v Kristu jsi nás se sebou smířil. Bud' s námi a vlož do nás nového ducha a nové srdce, abychom odmítali násilí a stali se nástroji tvého pokoje.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

L5: Bože slávy, jsi všemohoucí, ale v Ježíši ses přesto rozhodl zbudovat si domov v lidské rodině a vodou křtu jsi nás přijal za své děti. Bud' s námi, pomáhej nám, ať zůstaneme věrní svým rodinným závazkům i společenské odpovědnosti, a posiluj pouto společenství, které nás pojí s našimi bratry a sestrami v Kristu.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

L6: Bože jediný ve třech osobách, v Kristu jsi nás sjednotil se sebou i mezi sebou navzájem. Bud' s námi a mocí i útěchou Ducha Svatého nás vysvobod' ze sobectví, nadutosti a strachu, které nám brání usilovat ze všech sil o plnou a viditelnou jednotu tvé církve.

V: Vlož na nás své ruce, Hospodine, abychom žili.

Modlitba Páně

P: Vezměme se nyní za ruce spoutané ne řetězy, ale láskou Kristovou, která nám byla vlita do srdce, a modleme se k Otcí slovy, která nás naučil Ježíš.

Otče náš... (modlitbu je možné zpívat)

Po skončení modlitby a stále ještě se spojenýma rukama může shromáždění zazpívat nějakou známou píseň, která je oslavou jednoty. Po zpěvu se lidé mohou pozdravit pozdravením pokoje.

Vyslání

P: Jako lidé vykoupení Boží pravicí a sjednocení v jediném těle Kristově vyjděme nyní v síle Ducha Svatého.

*V: Duch Hospodinův je nad námi;
proto nás pomazal,
abychom přinesli chudým radostnou zvěst;
poslal nás, abychom vyhlásili zajatcům propuštění
a slepým navrácení zraku,
abychom propustili zdeptané na svobodu,
abychom vyhlásili léto milosti Hospodinovy.
Amen! Aleluja!*

Zpěv

Biblické úvahy a modlitby na osm dní

První den: Budeš cizince milovat jako sebe samého, protože i vy jste byli hosty v zemi egyptské

Lv 19,33-34	Budeš cizince milovat jako sebe samého.
Ž 146	Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova.
Žd 13,1-3	Někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly.
Mt 25,31-46	Byl jsem na cestách, a ujali jste se mne.

Haiti, které se stalo první nezávislou černošskou republikou, nabídlo svou pohostinnost i dalším zotročeným lidem, kteří hledali svobodu. V moderní době prošli Haiťané řadou ekonomických problémů a mnozí z nich podnikli riskantní cestu, při níž v naději na lepší život opustili svou domovinu. Mnohdy se přitom setkali s nepřijetím a právními překážkami. Karibská konference církví se angažuje v jednání se zeměmi, které Haiťany zbavují občanských práv nebo je omezují.

Zamyšlení

V pozadí příkazu, kterým Zákon nařizuje Božímu lidu, aby ve svém středu přijímal cizince, stojí vzpomínka Izraelitů na to, že sami byli cizinci v egyptské zemi. Připomínka vlastního vyhnání v nich měla probudit empatii a solidaritu s těmi, kdo jsou vyhnanci a cizinci nyní. Podobně jako v případě Izraele je i naše společná křesťanská zkušenost spásonosného Božího činu spojena s připomínkou odcizení od Boha a jeho království. Toto připomínání má pro nás křesťany své etické důsledky. Bůh obnovil naši důstojnost v Kristu a učinil z nás občany svého království ne pro nějaký náš skutek, kterým bychom si to zasloužili, ale protože je to zdarma daný dar jeho lásky. Jsme povoláni, abychom jednali stejně – svobodně a pobízení láskou. Křesťanská láska znamená milovat jako Otec: uznávat důstojnost a důstojnost dávat, a tak přispívat k uzdravení ran v rodině lidstva.

Modlitba

Věčný Bože,
ty nepatříš k žádné kultuře a zemi, ale jsi Pánem všech
a vybízíš nás, abychom ve svém středu přijímali cizince.
Pomáhej nám svým Duchem,
abychom žili jako bratři a sestry,
přijímali všechny ve tvém jménu
a žili ve spravedlnosti tvého království.
Prosíme o to v Ježíšově jménu.
Amen.

Bůh svou pravici zúrodňuje náš svět...

Druhý den: Ne už jako otroka, nýbrž jako milovaného bratra

Gn 1,26-28	Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem.
Ž 10,1-10	Hospodine, proč jen stojíš v dáli?
Fm	Ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra.
L 10,25-37	Podobenství o milosrdném Samařanu

Formou moderního otroctví je obchodování s lidmi, kdy jsou oběti kvůli zisku vykořisťovatelů násilím přinuceny anebo podvodem nalákány, aby upadly do sítě prostituce, dětské práce nebo kupčení s lidskými orgány. Jde o celosvětový průmysl s obratem v mnoha milionech dolarů a v Karibiku je tento jev na vzestupu. Místní reformované církve se proto spojily s Radou pro světové misie (Council for World Mission) a s Misijní radou Karibiku a Severní Ameriky (Caribbean and North American Council for Mission) s cílem vést společně křesťanská společenství k tomu, aby tomuto tragickému obchodování s lidmi zamezovala.

Zamyšlení

V hebrejské i křesťanské Bibli se jako jednu z prvních věcí o Bohu dozvídáme to, že stvořil člověka ke svému obrazu. Tato hluboká a nádherná pravda byla ovšem v celých lidských dějinách často zatemňována a popírána. V Římské říši se například upírala důstojnost všem, kdo byli v otroctví. V příkrém rozporu naproti tomu stojí poselství evangelia. Ježíš zpochybňuje společenské normy, které upírají lidskou důstojnost Samařanům, a popisuje Samařana jako „bližního“ člověku, který byl přepaden na cestě do Jericha – je to bližní, kterého je podle Zákona třeba milovat. A Pavel, posílen vírou v Krista, označuje bývalého otroka Onezima za „milovaného bratra“, čímž překračuje normy soudobé společnosti a potvrzuje tak jeho lidství.

Křesťanská láska musí být vždy odvážná a nesmí se bát překračovat hranice, aby ve druhém člověku nacházela důstojnost rovnou té, která je vlastní nám. Podobně jako svatý Pavel musejí být křesťané „v Kristu smělí“ a pozvednout jednotný hlas, aby oběti obchodování s lidmi jednoznačně nazvali svými bližními, milovanými bratry a sestrami, a spolu usilovali o ukončení tohoto moderního otroctví.

Modlitba

Dobrotivý Bože,
buď nablízku všem, kdo se stali obětí obchodu s lidmi,
a dej jim poznat, že vidíš jejich úděl a slyšíš jejich nářek.
Dej, ať se tvé církve sjednotí v soucitu a odvaze
a společně usilují o to, aby se přiblížil den,
kdy nikdo nebude vykořisťován
a všichni lidé budou žít svobodně, důstojně a v pokoji.
Prosíme o to ve jménu trojjediného Boha,
který dokáže učinit nezměrně víc,
než o co prosíme nebo co si vůbec dovedeme představit.
Amen.

Bůh svou pravicí svět zvedá k sobě výš...

Třetí den: Vaše tělo je chrámem Ducha Svatého

Ex 3,4-10	Bůh osvobozuje ty, kdo jsou v otroctví.
Ž 24,1-6	Hospodine, jsme lid, který hledá tvou tvář.
1K 6,9-20	Proto svým tělem oslavujte Boha.
Mt 18,1-7	Běda tomu, skrze koho přijdou svody.

Mnohé křesťanské církve v Karibiku zneklidňuje problém pornografie, zvláště té šířené přes internet. Má totiž ničivé dopady zejména na lidskou důstojnost dětí a mladých lidí. Podobně jako otroctví dělá z lidských bytostí předmět obchodování, ty, kdo této závislosti propadnou, chytá do své sítě a poškozují veškeré láskyplné vztahy.

Zamyšlení

Kniha Exodus nám ukazuje, že Bůh má zájem o zotročené lidi. Boží sebezjevení Mojžíšovi v hořícím keři bylo mocným projevem jeho vůle osvobodit svůj lid. Bůh viděl jejich bídu, slyšel jejich nářek, a proto je přišel zachránit. Také dnes Bůh slyší nářek těch, kdo se stali oběťmi moderního otroctví, a chce je zachránit. Sexualita je Božím darem pro lidské vztahy a projevem intimity, zneužívání tohoto daru v pornografii ale zotročuje a ponižuje jak ty, kdo ji vyrábějí, tak její konzumenty. Bůh není k jejich údělu lhostejný a křesťané jsou vybídnuti, aby i je tato věc zneklidňovala.

Svatý Pavel píše, že jsme povoláni, abychom svým tělem oslavovali Boha: to znamená, že každá část našeho života, včetně všech vztahů, může a má být obětí Bohu příjemnou. Křesťané musejí společně usilovat o rozvoj takové společnosti, která respektuje lidskou důstojnost a neklade překážky před žádného z Božích maličkých, ale všem lidem pomáhá žít ve svobodě, kterou Bůh chce pro nás všechny.

Modlitba

Svou nebeskou milostí, Bože,
obnov naše tělo i ducha
a dej nám čisté srdce a čistou mysl,
abychom vzdávali slávu tvému jménu.
Dej, ať se tvé církve sjednotí v úsilí
o posvěcení tvého lidu.
Prosíme o to skrze Ježíše Krista,
který s tebou žije a kraluje
v jednotě Ducha Svatého
po všechny věky věků.
Amen.

Bůh svou pravicí hojí svět z nemocí...

Čtvrtý den: Naděje a uzdravení

Iz 9,1-6a	Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bude bez konce.
Ž 34,2-15	Vyhledávej pokoj a usiluj o něj.
Zj 7,13-17	Bůh jim setře každou slzu z očí.
J 14,25-27	Pokoj vám zanechávám.

Velikým problémem, na který jsou církve v Karibiku povolány reagovat, je násilí. Počet vražd je v tomto regionu znepokojivě vysoký a jejich velká část pramení z domácího násilí, válek mezi zločineckými gangy a z dalších podob kriminality. V některých oblastech zároveň stoupá počet sebepoškození a sebevražd.

Zamyšlení

Království, které nám Bůh slíbil, království, které Ježíš hlásal a zjevil svým působením, je královstvím spravedlnosti, pokoje a radosti v Duchu Svatém. Co tato radostná zvěst znamená pro ty, kdo jsou lapeni v temnotách násilí? V prorockém vidění zazáří světlo nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti. Jak ale mohou křesťané přinést Ježíšovo světlo těm, kdo žijí v temnotě domácího nebo zločineckého násilí? Jakou naději tu mohou nabídnout? Je smutnou skutečností, že rozdělení panující mezi křesťany tu funguje jako negativní znamení, které je překážkou v předávání jakékoli naděje.

Úsilí o pokoj a smíření mezi různými církvemi a vyznáními tu stojí v přímém protikladu. Jestliže křesťané ve světě plném konfliktů usilují o jednotu, nabízejí mu znamení, že dosáhnout smíru je možné. Křesťané, kteří se odmítají přizpůsobit logice privilegií a společenského postavení, odmítají ponižovat druhé a jejich komunity, vydávají svědectví o pokoji Božího království, kde Beránek vodí svaté k pramenům vod života. Právě takový pokoj svět potřebuje, právě takový pokoj dává uzdravení a útěchu všem, kterým ublížilo násilí.

Modlitba

Bože veškeré útěchy a naděje,
tvé zmrtvýchvstání porazilo násilí spáchané na kříži.
Dej, ať jsme jako tvůj lid viditelným znamením,
že násilí tohoto světa bude přemoženo.
Prosíme o to ve jménu našeho zmrtvýchvstalého Pána.
Amen.

Bůh svou pravicí směr ukazuje nám...

Pátý den: Hlasité volání o pomoc ze země předaleké

Dt 1,19-35	Hospodin, váš Bůh, jde před vámi a nese vás.
Ž 145,9-20	Hospodin podpírá všechny klesající.
Jk 1,9-11	Bohatý pomine jako květ trávy.
L 18,35-43	Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!

Karibská ekonomika se tradičně opírala o těžbu surovin pro evropské trhy, a proto nebyla nikdy soběstačná. V důsledku toho bylo také pro další rozvoj regionu důležité půjčovat si prostředky na mezinárodním trhu. K získání takových půjček je nutné omezit výdaje na dopravu, vzdělání, zdravotní péči a další veřejné služby, přičemž takovými opatřeními nejvíce trpí chudí. Karibská konference církví proto projevila iniciativu, kterou chce reagovat na aktuální dluhovou krizi v regionu a prostřednictvím mezinárodní sítě přispět na pomoc těm nejchudším z místních obyvatel.

Zamyšlení

Dovedeme si asi představit hluk panující v zástupu při Ježíšově příchodu do Jericha. Mnozí se slepého žebráka prosícího o pomoc snaží okřiknout: vyrušuje a vyvolává pohoršení. Ve všem tom rozruchu ale Ježíš zaslechne slepcův hlas tak, jak v hebrejských Písmech Bůh vždycky vyslyší volání chudáka. A Pán, který podrží padajícího, nejenom slyší: on také odpovídá. Žebrákův život se tak může radikálně změnit.

K hluku a chaosu současného světa může patřit i nejednota křesťanů. A podobně jako překřikující se hlasy u Jericha může naše rozdělení přehlušovat nárek ubožáků. Pokud se ale sjednotíme, stáváme se plněji Kristovou přítomností ve světě, dokážeme lépe zaslechnout, naslouchat a odpovědět. Namísto čím dál hlasitějšího nesváru jsme pak schopní skutečně slyšet a rozpoznat hlasy, které nejvíce potřebují, aby je druzí vnímali.

Modlitba

Milující Bože,
ty pozvedáš ubohé a sklíčené
a navracíš jim důstojnost.
Slyš nyní naše volání kvůli ubožákům tohoto světa,
vlij jim novou naději a pozvedni je,
aby všechen tvůj lid mohl být jedno.
Prosíme o to v Ježíšově jménu.
Amen.

Bůh svou pravicí svět zvedá k sobě výš...

Šestý den: Každý at' má na mysli to, co slouží druhým

Iz 25,1-9	Budeme jásat a radovat se, že nás spasil.
Ž 82	Poníženému a chudému zjednejte spravedlnost.
Fp 2,1-4	Každý at' má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu.
L 12,13-21	Mějte se na pozoru před každou chamtivostí.

Proměňující se pravidla mezinárodního bankovníctví mají na trhy a obchody v Karibiku trvale negativní vliv, a ohrožují tak ekonomické přežití mnoha rodin. Pro místní obyvatele je stále těžší pracovat v zahraničí a posílat zpět peníze své rodině. Karibské církve proto založily hnutí Credit Union, díky kterému mají chudí lidé usnadněný přístup k prostředkům nutným pro své ekonomické aktivity.

Zamyšlení

Svědectví Písma je důsledně jednotné v tvrzení, že Bůh se vždy přiklání na stranu ubohých: Boží pravice jedná ve prospěch bezmocných proti mocným. Také Ježíš nás vytrvale varuje před nebezpečími plynoucími z chamtivosti. Navzdory těmto varováním ale hřích chamtivosti stále zamořuje naše křesťanská společenství a vnáší do nich soupeřivost, kdy jedni vnímají druhé jako konkurenci. Stále musíme pamatovat na to, že dokud se od světa nedokážeme odlišit, podřizujeme se jeho duchu rozdělení a soutěživosti, nejsme schopní stát se „v soužení záštitou ubožáka, útočištěm před přívalem“.

K tomu, aby naše jednotlivé církve a různá vyznání byly v Božích očích bohaté, není důležité to, aby se k nim hlásilo – nebo jim přispívalo – mnoho členů. Mnohem důležitější je pochopit, že jako křesťané máme bezpočet bratří a sester rozptýlených po celém světě a sjednocených navzdory ekonomickým rozdílům panujícím mezi „Severem“ a „Jihem“. S vědomím tohoto bratrství v Kristu mohou křesťané spojit ruce a společně podporovat ekonomickou spravedlnost pro všechny lidi.

Modlitba

Všemohoucí Bože,
dej své církvi odvahu a sílu,
aby vytrvale hlásala spravedlnost a bezúhonnost
i tam, kde panuje nadvláda a útlak.
Když nyní slavíme svou jednotu v Kristu,
kéž nám tvůj Svatý Duch
pomůže vidět potřeby druhých lidí.
Amen.

Bůh svou pravici dnes zemi otrásá...

Sedmý den: Budovat rodinu doma i v církvi

Ex 2,1-10	Narození Mojžíše
Ž 127	Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé.
Žd 11,23-24	Mojžíšovi rodiče svého syna ukryvali; viděli, že je to vyvolené dítě.
Mt 2,13-15	Josef vstal, vzal v noci dítě i jeho matku a odešel do Egypta.

Na rodiny v karibském regionu má dodnes negativní vliv dědictví otrokářských časů, ale také nové faktory, mezi které patří migrace rodičů, finanční problémy a domácí násilí. Tváří v tvář této skutečnosti se církev v Karibiku usilovně snaží poskytnout podporu jádru každé rodiny i jejímu širšímu okolí.

Zamyšlení

Rodina má zásadní význam pro ochranu a výchovu dětí. Bible nám popisuje dětství Mojžíše i Ježíše, kteří se od samého narození nacházeli v nebezpečí smrti kvůli vražedným nařízením rozhněvaných vládců. Tato vyprávění dokládají, jak zranitelné mohou děti být před vnějšími silami. Zároveň ukazují, jak lze vhodným zásahem maličké ochránit. Matouš nám představuje vzor otcovství, které s láskou a respektem vzhlíží k Božím příkazům, a to zejména v neklidných časech.

Písmo považuje děti za požehnání a za naději pro budoucnost. Pro žalmistu představují „šípky v ruce bohatýra“. Jako křesťané jsme všichni společně povoláni vytvářet podpůrné rodinné sítě a spoléhat se na Boží sílu k budování silných společenství, kde jsou děti chráněny a mohou se rozvíjet.

Modlitba

Dobrotivý Bože,
tys poslal svého Syna, aby se narodil v obyčejné lidské rodině,
mezi jejímiž předky byli lidé pevní ve víře i hříšníci.
Prosíme o tvé požehnání pro všechny rodiny:
v jejich domovech i v širších společenstvích.
Zvláště prosíme za jednotu křesťanské rodiny,
aby tak svět mohl uvěřit.
Prosíme o to v Ježíšově jménu.
Amen.

Bůh svou pravici posílá světu zvěst...

Osmý den: Posbírá rozehnané... ze čtyř stran země

- Iz 11,12-13 Efrajim nebude žárlit na Judu a Juda nebude osočovat Efrajima.
Ž 106,1-14.43-48 Shromáždí nás, tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu.
Ef 2,13-19 Zbořil zeď, která rozděluje.
J 17,1-12 V nich jsem oslaven.

Karibské církve se společně snaží dospět k uzdravení všech zranění na těle Kristově ve svém regionu – zranění, která jsou pozůstatkem kolonizátorských časů. Smíření si ovšem vyžaduje pokání, nápravu a uzdravení paměti. Jako příklad může posloužit akt omluvy a nápravy mezi baptisty v Británii a těmi v Karibiku. Podobně jako Izrael je také církev ve své jednotě povolána být znamením a zároveň aktivním činitelem smíření.

Zamyšlení

Napříč celým biblickým vyprávěním dějin spásy je bez nejmenších pochyb přítomný jeden motiv: neochabující Boží odhodlání vytvořit lid, který by Hospodin mohl označit za svůj. Zformování takového lidu, lidu spojeného s Hospodinem posvátnou smlouvou, neodmyslitelně patří k Božímu plánu spásy a k oslavě a posvěcení jeho jména.

Proroci opakovaně připomínají Izraeli, že podle smlouvy má vztahy mezi různými společenskými skupinami charakterizovat spravedlnost, slitování a milosrdenství. Když se Ježíš připravoval zpečetit novou smlouvu svou vlastní krví, v upřímné modlitbě k Otci prosil, aby ti, které mu Otec dal, byli jedno tak, jako jsou jedno on a Otec. Jestliže křesťané objeví jednotu v Ježíši, získávají účast na Kristově oslavení před Otcem s toutéž slávou, jaká mu před Otcem náležela ještě dříve, než existoval svět. A tak musí lid Boží smlouvy neustále usilovat o to, aby byl smířeným společenstvím – takovým, které samo je všem lidem na zemi hmatatelným znamením, jak se má žít ve spravedlnosti a pokoji.

Modlitba

Pokorně tě, Pane, prosíme:
dej církvím celého světa milost,
aby se staly nástroji tvého pokoje.
Kéž jejich společné působení
jako vyslanců tvého uzdravení
a usmiřující lásky mezi rozděleným lidem
slouží k posvěcení a oslavě tvého jména.
Amen.

Bůh svou pravicí zúrodňuje náš svět...

Ekumenická situace v Karibiku¹

Karibská oblast se rozkládá od Baham na severu až k Surinamu, Guyaně a Francouzské Guyaně na jihoamerické pevnině a ve směru východ – západ od Barbadosu až k Belize ve Střední Americe. Společná identita tohoto regionu se opírá jak o zeměpisnou polohu, tak o společnou historii kolonialismu, vykořisťování a odboje proti cizí nadvládě, a také o společné kulturní vědomí.

Přítomnost některých církví – zejména církve římskokatolické a anglikánské – se v této oblasti datuje už začátkem a raným obdobím koloniálních výbojů. Další církve se zde objevily později, v rámci misijního hnutí, v průběhu 18., 19. a 20. století. A ještě později se v Karibiku začala šířit také evangelikální a letniční hnutí. V důsledku toho je dnes možné najít evangelikální aliance a sdružení v mnoha zemích a na řadě území této oblasti.

Karibská konference církví (*Caribbean Conference of Churches*, KKC) se zrodila z dynamického rozvoje ekumenických aktivit v průběhu šedesátých let 20. století a formálně byla ustanovena na počátku let sedmdesátých, v časech bouřlivých společensko-kulturních a politických změn. Pro region to byla doba bezprostředně následující po skončení kolonialismu, kdy řada zdejších zemí získala politickou nezávislost. Celá oblast se nacházela uprostřed hnutí za vlastní sebeurčení, rozvoj a nové formy sebevyjádření. K rodícímu se sebeuvědomění tohoto regionu přispělo několik církví společným hlasem, když založily organizaci nazvanou Křesťanská akce pro rozvoj Karibiku (*Christian Action for Development in the Caribbean*, CADEC). Ta se stala předchůdcem KKC a později i jedním ze dvou hlavních oddělení konference. Druhým oddělením KKC byla Agentura pro obnovu církví.

Ustavující zasedání KKC se uskutečnilo roku 1973 v Kingstonu na Jamajce. V úvodu stanov tohoto sdružení čteme: „Jako křesťanský lid Karibiku, který přijal společné povolání v Kristu, chceme vytvořit místní společenství církví za účelem teologické reflexe, inspirace, konzultací a vzájemné spolupráce, abychom tak překonali rozdíly způsobené dějinami, jazykem, kulturou, společenskou příslušností a vzdáleností. Jsme proto pevně odhodláni podporovat mír a celistvý rozvoj jednotlivých národů i usilovat o sociální spravedlnost a důstojnost všech lidí. Zavazujeme se putovat společně v Kristu a sdílet zkušenosti vedoucí k posilování Božího království ve světě.“

Třiatřicet členských církví KKC představuje široké spektrum kultur a národů žijících na mnoha ostrovech i pevninských územích Jižní a Střední Ameriky a náležejících ke čtyřem hlavním jazykovým skupinám: anglické, francouzské, holandské a španělské. Patří sem mimo jiné i Francouzská Guyana, Kuba, Guadeloupe, Haiti, Martinik a Portoriko. Členské církve KKC sdílejí přesvědčení, že navzdory rozdílům, které jsou dědictvím dlouhého období kolonialismu, existuje skutečná a sjednocující karibská identita, a právě skrze ni musejí místní obyvatelé poznávat Boží vůli a odpovídat na ni.

KKC je jednou ze šesti „regionálních ekumenických organizací“, jak je definuje Světová rada církví, a historicky první takovou organizací, jejímž zakládajícím členem byla římskokatolická církev (formálně prostřednictvím místní biskupské konference). Zapojení Antilské biskupské konference jako zakládajícího členu KKC posloužilo dokonce jako příklad v přípravném dokumentu zvaném *Lineamenta*, vydaném roku 1997 před římskokatolickým biskupským synodem věnovaným Jižní Americe. V části nazvané „Oblasti a způsoby

¹ Veškerá práva vztahující se k tomuto textu i odpovědnost za něj náleží výhradně ekumenické skupině z Karibiku, která sestavila podklady pro Týden modliteb za jednotu křesťanů v roce 2018.

společenství“ se píše: „Existují i jiné možnosti dialogu s dalšími vyznáními, jak to ukazuje práce, kterou odvedli někteří karibští biskupové. Ti přispěli k založení jediné ekumenické organizace, která v regionu působí“ (odd. IV, čl. 42).

Během třiačtyřiceti let existence KKC vyvinuly její členské církve řadu iniciativ v oblasti teologie, křesťanské výchovy a celistvého rozvoje, v otázkách týkajících se mládeže a žen, v oblasti rodinného života, lidských práv a komunikace. Mezi významné úspěchy KKC patří spuštění kanálu *Contact and Caribbeat*, vydávání měsíčníku *Caribbean Contact* a také křesťanská vzdělávací série *Fashion Me a People*, „Vytvoř mi lid“.

V roce 1983 KKC své poslání formulovala takto: „Podpora ekumenismu a společenských změn v poslušnosti Ježíši Kristu a v solidaritě s chudými.“ Konference od té doby uplatňuje přístup založený na strategii a formuluje ucelené programové odpovědi na řadu socioekonomických problémů a společenských nemocí, které na obyvatele Karibiku dopadají. Patří mezi ně endemická chudoba, vysoké procento lidí nakažených HIV/AIDS, obchodování s drogami, drogová závislost a také vykořeněnost, kdy jsou lidé z nejrůznějších důvodů – kvůli přírodním katastrofám, kvůli násilí a kvůli touze najít práci a lepší život – nuceni opustit své prostředí.

Strategie KKC spočívá v hlubším zapojení se a vzájemném doprovázení členských církví prostřednictvím existujících sdružení a institucí, a to napříč všemi úrovněmi až ke konkrétním místním shromážděním. Mezi hlavní iniciativy tvořící program KKC patří:

- prioritní regionální iniciativy (HIV/AIDS, drogy, násilí, rodina, obživa, vykořeněnost),
- udržitelný socioekonomický rozvoj (snižování chudoby, financování projektů, příprava na přírodní pohromy),
- propagace a komunikace (obecné povědomí, informace, dialog a výměna zkušeností),
- mezinárodní vztahy (regionální integrace, solidární návštěvy) a kultura.

Při reakci na některé z těchto problematik KKC velice těsně spolupracuje s hlavními mezinárodními organizacemi v regionu, mezi něž patří zvláště Karibské společenství (*Caribbean Community*, CARICOM). Během let také spolupracovala s několika úřady OSN a s vládami evropských a severoamerických zemí.

Vedle výše zmíněných iniciativ KKC založila Regionální fórum národních ekumenických rad církví jako prostor provázanější spolupráce a vzájemného doprovázení těchto rad v regionu. Uznala tak zásadní roli, jakou jednotlivé rady hrály v některých částech Karibiku – například na Kubě nebo Jamajce vznikly ekumenické rady církví o celá desetiletí dřív než KKC. Fórum se poprvé sešlo v roce 2001 s mottem „Zpívejte novou píseň“ a až do roku 2008 se scházelo každý rok. Podobně jako mnoho dalších iniciativ pak ale muselo svou činnost omezit kvůli výraznému poklesu ve financování.

V poslední době klade sekretariát KKC při diskuzi se členskými církvemi větší důraz na *teologický* základ ekumenismu. Tato snaha chce posílit základní téma *koinónie*, které bylo podle názoru KKC doposud poněkud zastíněno nadměrným důrazem na *diakonii*. Proto byla přijata opatření, aby se nejen konaly diskuze věnované té či oné otázce z „víry a řádu“, ale aby zároveň existoval i „pohostinný prostor“, kde by se členové různých vyznání – teologové, duchovní i laici – mohli setkávat v konstruktivním duchu a atmosféře vzájemného porozumění. Pro tento účel vzniklo v prosinci roku 2014 „Karibské regionální centrum ekumenického setkání a dialogu“. Je výsledkem spolupráce mezi KKC a mnichy stoletého benediktinského kláštera Panny Marie v exilu, lidově zvaného „Hora sv. Benedikta“, na Trinidadu. (Tento klášter byl vybrán jako přirozené prostředí pro takovou iniciativu

kvůli dlouholetým zkušenostem místní komunity s působením mezi lidmi mnoha různých vyznání.)

Nově KKC navazuje vztahy i s jinými podobami ekumenických projevů a uskupení, například s komunitou Taizé a se Světovým křesťanským fórem. To je mimořádně užitečným zprostředkovatelem kontaktů a dialogu s evangelikálními a letničními křesťany. KKC se dokonce zasadila o vznik karibské pobočky fóra a angažuje se v její činnosti.

Vedle KKC existují v Karibiku také další institucionalizované projevy ekumenismu. Vynikajícím příkladem může být Sjednocená teologická akademie v Západní Indii (*United Theological College of the West Indies, UTCWI*), sídlící na Jamajce. Jedná se o projekt, na kterém spolupracují různé protestantské denominace. Velice zajímavá je skutečnost, že škola sídlí hned vedle Římskokatolické teologické akademie sv. Michaela (bývalého semináře). Přednášející i studenti obou škol mezi sebou v průběhu let, kdy zde obě instituce existují, navázali nesmírně přátelské a vzájemně obohacující vztahy.

Na vyšší, regionální úrovni pracuje Karibská asociace teologických škol. Tato organizace spojuje ve vzájemné spolupráci dvě hlavní teologická učiliště anglofonního Karibiku, UTCWI a Teologickou akademii v Codringtonu na Barbadosu, a dva největší katolické instituty: Teologickou akademii sv. Jana Vianneye a ugandských mučedníků na Trinidadu a zmíněnou akademii sv. Michaela na Jamajce.

Ve španělsky mluvících oblastech Karibiku nacházíme dva protestantské ekumenické teologické instituty: Evangelický seminář v Portoriku a Evangelický teologický seminář v Matanzas na Kubě. Obě dvě školy jsou plodem spolupráce mezi různými protestantskými denominacemi. V čele druhé z nich stojí v současnosti Rev. Dr. Carlos Emilio Ham, bývalý předseda KKC a bývalý pracovník Světové rady církví.

Žádná úvaha nad ekumenickou situací Karibiku by nebyla úplná bez zmínky o tom, jak nesmírně přispěl zdejší region celosvětovému ekumenickému hnutí v osobě Rev. Dr. Philipa Alforda Pottera, proslulého třetího generálního sekretáře Světové rady církví. Dr. Potter, blahé paměti, byl metodistický duchovní a rodák z karibského ostrovního státu Dominické společnosti. Během svého působení v čele Světové rady církví (1972 – 1984) svedl zápas s nemravným apartheidním režimem v Jihoafrické republice. Na pozvání Světové rady církví také během jeho mandátu vykonal historickou návštěvu hlavního sídla této organizace v Ženevě papež Jan Pavel II. a tato událost se stala zásadním milníkem v ekumenických vztazích mezi Vatikánem a Světovou radou církví.

Podle odhadů se dnes v Karibiku hlásí ke třinácti zde působícím členským církvím patřícím do Světové rady církví asi 1,4 milionu křesťanů. Po vzoru Dr. Pottera přinášejí i další karibští činitelé ekumenického hnutí významný vklad k celosvětovému ekumenismu. Je mezi nimi také Rev. Neville Callam z Jamajky, který v současnosti působí jako generální sekretář Světového svazu baptistů a po dlouhá léta byl váženým členem Komise pro víru a řád Světové rady církví.

Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968 – 2018

V roce 1968 se začaly používat materiály připravované společně Komisí pro víru a řád Světové rady církví a Papežskou radou pro jednotu křesťanů.

- 1968 „Ke chvále jeho slávy“ (Ef 1,14)
To the praise of his glory / Pour la louange de sa gloire
- 1969 „Povolání ke svobodě“ (Ga 5,13)
Called to freedom / Appelés à la liberté
(Přípravné setkání se konalo v Římě, Itálie.)
- 1970 „Jsme spolupracovníci na Božím díle“ (1K 3,9)
We are fellow workers for God / Nous sommes les coopérateurs de Dieu
(Přípravné setkání se konalo v klášteře v Niederaltaich, NSR.)
- 1971 „... a přítomnost Ducha Svatého“ (2K 13,13)
... and the communion of the Holy Spirit / ... et la communion du Saint-Esprit
(Přípravné setkání se konalo v Bari, Itálie.)
- 1972 „Nové přikázání vám dávám“ (J 13,34)
I give you a new commandment / Je vous donne un commandement nouveau
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)
- 1973 „Pane, nauč nás modlit se“ (L 11,1)
Lord, teach us to pray / Seigneur, apprends-nous à prier
(Přípravné setkání se konalo v opatství Montserrat, Španělsko.)
- 1974 „Každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán“ (Fp 2,1-13)
That every tongue confess: Jesus Christ is Lord /
Que tous confessent : Jésus-Christ est Seigneur
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)
- (V dubnu 1974 byl členským církvím a jiným zainteresovaným stranám zaslán dopis ohledně ustanovení místních skupin, které by se zapojily do přípravy brožury k Týdnu modliteb za jednotu křesťanů. Jako první se tohoto záměru ujala australská skupina, která shromáždila přípravný materiál pro týden modliteb v roce 1975.)*
- 1975 „Boží záměr: vše v Kristu“ (Ef 1,3-10)
God's purpose: all things in Christ /
La volonté du Père : Tout réunir sous un seul chef, le Christ
(Materiál od australské skupiny. Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)
- 1976 „Jsme povoláni stát se tím, čím jsme“ (1J 3,2)
We shall be like him or, Called to become what we are /
Appelés a devenir ce que nous sommes
(Materiál z Karibské konference církví. Přípravné setkání se konalo v Římě, Itálie.)
- 1977 „Vytrváme spolu v naději“ (Ř 5,1-5)
Enduring together in hope / L'espérance ne déçoit pas
(Materiál z Libanonu, uprostřed občanské války.
Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)

- 1978 „Nejste již cizinci“ (Ef 2,13-22)
No longer strangers / Vous n'êtes plus des étrangers
(Materiál od ekumenického týmu v Manchesteru, Anglie.)
- 1979 „Každý at' slouží druhým k oslavě Boží“ (1P 4,7-11)
Serve one another to the glory of God /
Soyez au service les uns des autres pour la gloire de Dieu
(Materiál z Argentiny. Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)
- 1980 „Přijď tvé království“ (Mt 6,10)
Your kingdom come / Que ton règne vienne!
(Materiál od ekumenické skupiny z Berlína, NDR.
Přípravné setkání se konalo v Miláně, Itálie.)
- 1981 „Tentýž duch – rozdílná obdarování – jedno tělo“ (1K 12,3b-13)
One Spirit – many gifts – one body / Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
(Materiál od Graymoor Fathers, USA.
Přípravné setkání se konalo v Ženevě, Švýcarsko.)
- 1982 „Ať všichni najdou domov v tobě, Pane“ (Ž 84)
May all find their home in you, o Lord /
Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur
(Materiál z Keni. Přípravné setkání se konalo v Miláně, Itálie.)
- 1983 „Ježíš Kristus – život světa“ (1J 1,1-4)
Jesus Christ – the Life of the World / Jesus Christ – La Vie du Monde
(Materiál od ekumenické skupiny v Irsku.
Přípravné setkání se konalo v Céligny [Bossey], Švýcarsko.)
- 1984 „Povolání být jedno skrze kříž našeho Pána“ (1K 2,2; Ko 1,20)
Called to be one through the cross of our Lord /
Appelés à l'unité par la croix de notre Seigneur
(Přípravné setkání se konalo v Benátkách, Itálie.)
- 1985 „Od smrti k životu s Kristem“ (Ef 2,4-7)
From death to life with Christ / De la mort à la vie avec le Christ
(Materiál z Jamajky. Přípravné setkání se konalo v Grandchamp, Švýcarsko.)
- 1986 „Budete mi svědky“ (Sk 1,6-8)
You shall be my witnesses / Vous serez mes témoins
(Materiál z Jugoslávie [Slovinsko]. Přípravné setkání se konalo v Jugoslávii.)
- 1987 „Sjednoceni v Kristu – nové stvoření“ (2K 5,17 – 6,4a)
United in Christ – a New Creation / Unis dans le Christ – une nouvelle création
(Materiál z Anglie. Přípravné setkání se konalo v Taizé, Francie.)
- 1988 „Láska Boží zahání strach“ (1J 4,18)
The love of God casts out fear / L'Amour de Dieu bannit la crainte
(Materiál z Itálie. Přípravné setkání se konalo v Pinerolo.)

- 1989 „Vytváření společenství: jedno tělo v Kristu“ (Ř 12,5-6a)
 Building community: one body in Christ /
 Bâtir la communauté : un seul corps en Christ
 (Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo ve Whaley Bridge, Anglie.)
- 1990 „Aby všichni byli jedno... aby svět uvěřil“ (J 17)
 That they all may be one... That the world may believe /
 Que tous soient un... Afin que le monde croie
 (Materiál ze Španělska. Přípravné setkání se konalo v Madridu.)
- 1991 „Chvalte Hospodina, všechny národy!“ (Ž 117; Ř 15,5-13)
 Praise the Lord, all you nations! / Nations, louez toutes le Seigneur
 (Materiál z Německa. Přípravné setkání se konalo v Rotenburg an der Fulda.)
- 1992 „Jděte... já jsem s vámi“ (Mt 28,16-20)
 I am with you always... Go, therefore / Je suis avec vous... allez donc
 (Materiál z Belgie. Přípravné setkání se konalo v Bruggách.)
- 1993 „Nesme ovoce Ducha pro jednotu křesťanů“ (Ga 5,22-23)
 Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity /
 Pour l'unité : laisser mûrir en nous les fruits de l'Esprit
 (Materiál ze Zairu. Přípravné setkání se konalo v Curychu, Švýcarsko.)
- 1994 „Rodina Boží: povoláná, aby byla jedné mysli a jednoho srdce“ (Sk 4,23-37)
 The household of God: called to be one in heart and mind /
 La maison de Dieu : Appelés à être un dans le coeur et dans l'esprit
 (Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Dublinu.)
- 1995 „Koinónia: společenství v Bohu a mezi sebou“ (J 15,1-17)
 Koinonia: communion in God and with one another /
 La koinonia : communion en Dieu et les uns avec les autres
 (Materiál od Komise pro víru a řád. Přípravné setkání se konalo v Bristolu, Anglie.)
- 1996 „Hle, stojím přede dveřmi a tluču“ (Zj 3,14-22)
 Behold, I stand at the door and knock / Je me tiens à la porte et je frappe
 (Materiál z Portugalska. Přípravné setkání se konalo v Lisabonu.)
- 1997 „Na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem“ (2K 5,20)
 We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God /
 Au nom du Christ, laissez-vous réconcilier avec Dieu
 (Materiál od Ekumenické rady církví ve Skandinávii.
 Přípravné setkání se konalo ve Stockholmu.)
- 1998 „Duch přichází na pomoc naší slabosti“ (Ř 8,14-27)
 The Spirit helps us in our weakness / L'Esprit aussi vient en aide à notre faiblesse
 (Materiál z Francie. Přípravné setkání se konalo v Paříži.)

- 1999 „Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid“ (Zj 21,1-7)
He will dwell with them as their God, they will be his peoples /
Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
(Materiál z Malajsie. Přípravné setkání se konalo v klášteře v Bose, Itálie.)
- 2000 „Pochválen buď Bůh... který nás v Kristu obdařil
vším duchovním požehnáním“ (Ef 1,3-14)
Blessed be God who has blessed us in Christ /
Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
(Materiál z Blízkého východu. Přípravné setkání se konalo v La Verně, Itálie.)
- 2001 „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (J 14,1-6)
I am the Way, and the Truth, and the Life / Je suis le chemin, et la vérité et la vie
(Materiál z Rumunska. Přípravné setkání se konalo ve Vulcanu.)
- 2002 „U tebe je pramen žití“ (Ž 36,6-10)
For with you is the fountain of life / Car chez toi est la fontaine de la vie
(Materiál od CCEE a CEC. Přípravné setkání se konalo v Ottmaringu, Německo.)
- 2003 „Tento poklad máme však v hliněných nádobách“ (2K 4,4-18)
We have this treasure in clay jars / Car nous avons ce trésor dans des vases d'argile
(Materiál církvi v Argentině. Přípravné setkání se konalo v Los Rubios, Španělsko.)
- 2004 „Svůj pokoj vám dávám“ (J 14,23-31)
My peace I give to you / Je vous donne ma paix
(Materiál z Aleppa v Sýrii. Přípravné setkání se konalo v Palermu, Sicílie.)
- 2005 „Kristus – jediný základ církve“ (1K 3,1-23)
Christ, the one foundation of the church / Le Christ, unique fondement de l'Eglise
(Materiál ze Slovenska. Přípravné setkání se konalo v Piešťanech.)
- 2006 „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém,
tam jsem já uprostřed nich“ (Mt 18,18-20)
Where two or three are gathered in my name, there I am among them /
Là où deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d'eux
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Prosperous, hrabství Kildare.)
- 2007 „I hluchým dává sluch a němým řeč“ (Mk 7,31-37)
He even makes the deaf to hear and the mute to speak /
Il fait entendre les sourds et parler les mute
(Materiál z Jižní Afriky. Přípravné setkání se konalo ve Faverges, Francie.)
- 2008 „V modlitbách neustávejte“ (1Te 5,12a.13b-18)
Pray without ceasing / Priez sans cesse
(Materiál z USA. Přípravné setkání se konalo v Graymooru, Garrison, USA.)
- 2009 „Budou v tvé ruce jedním celkem“ (Ez 37,15-28)
That they may become one in your hand / Ils seront unis dans ta main
(Materiál z Koreje. Přípravné setkání se konalo v Marseilles, Francie.)

- 2010 „Vy jste toho svědky“ (L 24,48)
 You are witnesses of these things / ... de tout cela, c'est vous qui êtes les témoins
 (Materiál ze Skotska. Přípravné setkání se konalo v Glasgow.)
- 2011 „Sjednocení v učení apoštolů, společenství, lámání chleba a modlitbě“
 (srov. Sk 2,42)
 One in the apostles' teaching, fellowship, breaking of bread and prayer /
 Unis dans l'enseignement des apôtres, la communion fraternelle,
 la fraction du pain et la prière
 (Materiál z Jeruzaléma. Přípravné setkání se konalo v Saydnaya, Sýrie.)
- 2012 „Všichni budeme proměněni skrze vítězství našeho Pána Ježíše Krista“
 (srov. 1K 15,51-58)
 We will all be changed by the victory of our Lord Jesus Christ /
 Tous, nous serons transformés par la victoire de notre Seigneur Jésus-Christ
 (Materiál z Polska. Přípravné setkání se konalo ve Varšavě.)
- 2013 „Co od nás Hospodin žádá?“ (srov. Mi 6,6-8)
 What does God require of us? / Que nous demande le Seigneur?
 (Materiál z Indie. Přípravné setkání se konalo v Bengalúru.)
- 2014 „Je snad Kristus rozdělen?“ (1K 1,1-17)
 Has Christ been divided? / Le Christ est-il divisé?
 (Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo v Montréalu.)
- 2015 „Ježíš jí řekne: ‚Dej mi napít!‘“ (J 4,7)
 Jesus said to her: Give me to drink / Jésus lui dit : Donne-moi à boire
 (Materiál z Brazílie. Přípravné setkání se konalo v São Paulu.)
- 2016 „Povolání hlásat mocné skutky Páně“ (srov. 1P 2,9)
 Called to proclaim the mighty acts of the Lord /
 Appelés à proclamer les hauts faits du Seigneur
 (Materiál z Lotyšska. Přípravné setkání se konalo v Rize.)
- 2017 „Smíření – Kristova láska nás nutí“ (2K 5,14-20)
 Reconciliation – The love of Christ compels us /
 Nous réconcilier – L'amour du Christ nous y presse
 (Materiál z Německa. Přípravné setkání se konalo ve Wittenbergu.)
- 2018 „Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15,6)
 Your right hand, O Lord, glorious in power /
 Ta main droite, Seigneur, éclatante de puissance
 (Materiál z Karibiku. Přípravné setkání se konalo v Nassau na Bahamách.)

Několik klíčových dat z historie Týdne modliteb za jednotu křesťanů

- asi 1740 Ve Skotsku se objevují stoupenci letničního hnutí napojení na Severní Ameriku. Jejich obnovné snahy zahrnují společné modlitby všech církví za sebe navzájem.
- 1820 Rev. James Haldane Stewart uveřejňuje „Náměty ke všeobecnému společenství křesťanů pro vylití Ducha“.
- 1840 Rev. Ignatius Spencer, konvertita k římskokatolické církvi, navrhuje vytvoření „Společenství modlitby za jednotu“.
- 1867 První Lambethská konference biskupů anglikánské církve podtrhuje v preambuli svého prohlášení důležitost modlitby za jednotu.
- 1894 Papež Lev XIII. podporuje zavedení Oktávu modliteb za jednotu v období Letnic.
- 1908 Na popud Rev. Paula Wattsona je zaveden „Oktáv jednoty církve“.
- 1926 Hnutí Víra a řád začíná vydávat „Podněty k oktávu modliteb za jednotu křesťanů“.
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francie doporučuje zavedení „Všeobecného týdne modliteb za jednotu křesťanů“ na obecném základě modliteb za „jednotu, kterou chce Kristus, dosaženou tak, jak on chce“.
- 1958 „Unité Chrétienne“ z Lyonu ve Francii a Komise pro víru a řád Světové rady církví začínají spolupracovat na přípravě materiálu pro týden modliteb.
- 1964 Papež Pavel VI. a patriarcha Athenagoras I. se v Jeruzalémě společně modlí Ježíšovu modlitbu „Aby všichni byli jedno“ (J 17).
- 1964 Dekret II. vatikánského koncilu o ekumenismu zdůrazňuje, že modlitba je duší ekumenického hnutí, a vyslovuje se pro slavení týdne modliteb.
- 1966 Komise pro víru a řád Světové rady církví a Sekretariát pro podporu jednoty křesťanů (později přejmenovaný na Papežskou radu pro jednotu křesťanů) začínají s oficiální přípravou textů pro každoroční týden modliteb.
- 1968 První oficiální použití materiálu týdne modliteb připraveného Komisí pro víru a řád a Sekretariátem pro podporu jednoty křesťanů (nyní přejmenovaným na Papežskou radu pro jednotu křesťanů).
- 1975 Poprvé je pro týden modliteb použit jako základní text materiál připravený místní ekumenickou skupinou. Tento první text vytvořila skupina z Austrálie.
- 1988 Texty týdne modliteb jsou použity při inaugurační bohoslužbě Křesťanské federace Malajsie, která sdružuje hlavní křesťanské církve v zemi.
- 1994 Text pro rok 1996 připraven ve spolupráci s YMCA a YWCA.
- 2004 Je dosaženo dohody, že Komise pro víru a řád a Papežská rada pro jednotu křesťanů budou texty pro týden modliteb vydávat a rozšiřovat ve stejném formátu.
- 2008 Oslava stého výročí Týdne modliteb za jednotu křesťanů – jeho předchůdce, Oktáv jednoty církve, se poprvé slavil roku 1908.